

reusdigital.cat

És sostenible el nostre desenvolupament?

Òscar Saladié

13 de setembre de 2010

A aquesta pregunta intenta donar resposta el llibre *Desenvolupament Sostenible*, editat pel Servei de Publicacions de la URV i realitzat en el marc de la Càtedra DOW/URV de Desenvolupament Sostenible. La seva presentació va tenir lloc dimarts dia 7 de setembre de 2010 a la Sala de Graus del Campus Catalunya de la Universitat Rovira i Virgili. Els seus autors són el Dr. Josep Oliveras i el Dr. Òscar Saladié, ambdós professors del Departament de Geografia de la URV.

A més d'intentar donar resposta a la pregunta inicial, el llibre també planteja una sèrie d'interrogants perquè el lector reflexioni i extregui les seves pròpies conclusions a partir de l'anàlisi de la informació que hi apareix, acompanyada d'una notable presència de figures i quadres amb dades.

En una societat com la catalana el gest de pitjar un interruptor i posar en funcionament una bombeta que treu de la foscor una habitació ens sembla un fet poc extraordinari, quan en realitat és una cosa molt recent en el temps i, a més, encara avui en dia algunes comunitats que habiten en països més o menys llunyans no disposen d'electricitat. Una electricitat que sembla que ens fa la vida més "fàcil" i menys "avorrida". Què fariem sense la nevera, la rentadora, la televisió i l'ordinador personal amb connexió a internet? És per això que quan per alguna raó es produeix un tall del corrent elèctric, ens fem tant nerviosos. Però clar, igual hi ha raó de ficar-se nerviós si el teu negoci en depèn o bé és hivern i el teu sistema de calefacció està connectat a la xarxa elèctrica. Dependència, aquesta és la paraula. Una excessiva dependència?

Una cosa similar podem dir de l'aigua. Obrim una aixeta i podem beure aigua potable, podem omplir una olla per cuinar aliments, podem dutxar-nos i rentar-nos les dents, podem rentar la roba, podem regar un jardí, etc. L'aigua arriba als habitatges de Catalunya a través de xarxes de subministrament, cosa que evita el fet de desplaçar-se a una major o menor distància del nucli urbà per obtenir-la, un fet aquest que a casa nostra, especialment a les zones rurals, no queda

tant lluny en el temps. I si l'aigua potable ens arriba fins la porta de casa, en direcció oposada van les aigües residuals generades. Aquesta sortida es fa gràcies a l'existència d'una xarxa de clavegueram que, en la majoria dels casos, fa cap a una estació depuradora.

La població catalana en el seu conjunt es troba inclosa dins l'anomenada societat del benestar. Es tracta d'una privilegiada part de la població mundial que representa un percentatge molt petit dels més de 6.800 milions d'habitants del planeta Terra. La combinació del dinamisme de les activitats econòmiques amb les reivindicacions de tipus econòmic i social per part dels treballadors han permès un augment de les rendes, establir unes condicions de treball adequades amb vacances pagades, gaudir d'una sèrie de serveis públics bàsics com pot ser l'educació i la sanitat, o crear des dels governs un sistema d'ajuts als més desfavorits.

Un sistema que la crisi econòmica iniciada l'any 2007 està posant a prova. La democràcia i el respecte als drets humans també són signes inequívocs d'aquesta societat del benestar, cosa que pot explicar la tardana arribada d'aquest "benestar" tant a Catalunya com a la resta d'Espanya. Però una bona part de la població mundial no té coberts aquests serveis bàsics, viu sota els llindars de la pobresa, està immersa en periòdics conflictes armats, mor de fam, de set o per malalties que en la nostra societat del benestar es curarien i ho abandona tot per intentar arribar a qualsevol preu a la que considera com terra de les oportunitats.

Som una societat consumista. Que hi hagi consum fa moure la roda de l'economia i quan un engranatge d'aquesta roda té un problema el conjunt de la roda es veu afectat. Consumim productes bàsics com ara menjar o roba i calçat, en consumim d'altres que se'ns han fet bàsics com ara els electrodomèstics o el cotxe, consumim productes d'oci, etc. A més de consumir també ens comuniquem i ens desplaçem. S'han creat xarxes de transport de mercaderies i passatgers que faciliten l'accessibilitat, a la vegada que també s'han desenvolupat xarxes de comunicació que possibiliten el contacte sense necessitat de fer un desplaçament. Però consumir i desplaçar-nos també té unes repercussions, especialment ambientals, encara més si es tracta d'un consum desmesurat i innecessari. on es troba el punt d'equilibri entre consum necessari i consum mesurat?

El desenvolupament econòmic de les societats es sustenta gràcies a una sèrie d'activitats humanes que generen riquesa, però també provoquen impactes ambientals en utilitzar un important contingent de recursos naturals, molts dels quals no es poden renovar i estan en vies d'esgotament. El veritable desenvolupament s'ha de fonamentar tant en la viabilitat econòmica com en la protecció del medi ambient i en l'equitat social. Només així es podrà dir que el nostre Desenvolupament és sostenible, d'acord amb la definició que apareix a l'informe Brundtland: "desenvolupament que atengui les necessitats del present sense comprometre la capacitat de les generacions futures d'atendre les seves pròpies necessitats".